

Henryk Bogacki

"Geschichte der Hermeneutik : von Schleiermacher bis zur Gegenwart", Franz Mussner, Freiburg-Basel-Wien 1970 : [recenzja]

Collectanea Theologica 42/1, 199

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

św. Jest to relacja o wynikach badań na tym odcinku i może służyć jako dobre wprowadzenie w metodę historii form literackich (*formgeschichtliche Methode*), niezbędnej dla odkrycia myśli natchnionego autora.

Ostatnie dwa opracowania zajmują się problematyką manuskryptów odkrytych w Qumran. K. Müller podaje uwagi metodyczne dla właściwego wykorzystania tych pism przez badacza Nowego Testamentu (s. 261—302) i omawia rękopisy qumrańskie oraz ich edycje (s. 303—310). Dzieło zamyka słownik ważniejszych terminów fachowych, jakimi posługują się metody egzegetyczne (opracowali G. Dietrich i D. A. Wolf, s. 311—329). Słownik pomaga także niespecjalistom zrozumieć fachową literaturę egzegetyczną.

Książka wydana przez J. Schreinerera ułatwia zrozumienie współczesnych metod egzegetycznych oraz korzystanie ze zdobyczy biblistyki przez inne działy teologii.

Ks. Henryk Bogacki SJ, Warszawa

Franz MUSSNER, *Geschichte der Hermeneutik. Von Schleiermacher bis zur Gegenwart*, Freiburg—Basel—Wien 1970, Verlag Herder, s. 34 (*Handbuch der Dogmengeschichte*, wyd. M. Schmaus, A. Grillmeier SJ i L. Scheffczyk, t. I, f. 3c — cz. 2).

Przedmiotem trzeciej części pierwszego tomu monachijskiego podręcznika historii dogmatów jest teologia Pisma św. Obejmuje ona historię kształtowania się kanonu (J. Beumer, A. Sand), historię teologii natchnienia (J. Beumer) oraz dzieje hermeneutyki biblijnej (H. Riedlinger, F. Mussner). Dotychczas ukazał się tylko zeszyt o natchnieniu biblijnym⁵. Ostatnio wydano drugą część dziejów hermeneutyki — od F. D. E. Schleiermachersa, ojca nowożytnej hermeneutyki, aż po chwilę obecną. Wkrótce można spodziewać się pierwszej części, dotyczącej okresu wcześniejszego (do Schleiermachersa wyłącznie).

Problematyka hermeneutyczna interesowała w omawianym okresie w pierwszym rzędzie teologów protestanckich. Dlatego też Mussner poświęca większą część swego opracowania dziejom hermeneutyki niekatolickiej (s. 3—21). Kolejno omawia teologów, których nazwiska wyznaczają zasadnicze przemiany w hermeneutyce: F. D. E. Schleiermacher, W. Dilthey, M. Heidegger, H.-G. Gadamer, R. Bultmann (wraz ze swoją szkołą).

Natomiast w teologii katolickiej większe zainteresowanie problemami hermeneutycznymi datuje się od I Soboru Watykańskiego. Wiąże się dno z ożywieniem studiów biblijnych w katolicyzmie. Mussner analizuje wskazania urzędu nauczycielskiego Kościoła na temat interpretacji Pisma św. poczynając od Vaticanum I aż po wytyczne Vaticanum II. Stwierdza, że dopiero od ostatniego soboru można mówić o początkach katolickiej hermeneutyki teologicznej.

Ks. Henryk Bogacki SJ, Warszawa

Hundert Jahre nach dem Ersten Vatikanum, wyd. Georg Schwaiger, Regensburg 1970, Verlag Friedrich Pustet, s. 180.

Setna rocznica obrad I Soboru Watykańskiego sprowokowała wiele okolicznościowych artykułów. Wartość ich dla nauki jest nieznaczna. Poważniejszych rezultatów należy spodziewać się po publikowaniu licznych materiałów

⁵ Johannes Beumer SJ, *Die Inspiration der Heiligen Schrift*, Freiburg—Basel—Wien 1968, Verlag Herder, s. 81; por. *Collectanea Theologica* 39(1969) z. 3, 187—188.